

ČETRTE VZPOREDNICE MED SLOVENSKO IN HRVAŠKO ETNOLOGIJO

KARLOVAC, 5. 12.—6. 12. 1985

5. in 6. decembra 1985 je v Karlovcu potekalo 4. srečanje slovenskih in hrvaških etnologov — t. i. hrvaško-slovenske etnološke vzporednice. Organizatorji so bili Hrvatsko in Slovensko etnološko društvo, Zavod za istraživanje folkloru Zagreb in Gradski muzej Karlovac.

Vzporednice so bile zasnovane tako, da so slovenski in hrvaški etnologi predstavili prispevke na iste teme, a vsak s svojega geografskega območja, npr. družinske zadruge v Beli krajini in razpad zadrug v karlovški okolici. Referati so tako imeli obliko pravih vzporednic, saj je resnično šlo za primerjavo določenih tem iz geografsko različnih področij. Pri tem so se pokazale določene podobnosti, kar je dokaz, da reka Kolpa le ni bila (in ni) ostra ločnica med narodoma in da določene kulturne prvine prehajajo iz enega okolja v drugega. Obstajajo pa tudi določene razlike v načinu življenja prebivalcev obkolpskega prostora.

Poročevalci so se dotaknili tako starejše zgodovine, dialektologije in pregleda dosedanjih etnoloških raziskav obmejnega območja, pa tudi konkretnih tem iz materialne, družbene in duhovne kulture, npr. stavbarstvo in tipologija naselij, tehnika pletenja jalb, transformacija družine, prehrana med NOB, običaji, plesna in zvočna podoba območja. Referate, nekatere dopolnjene z diapozitivi, je dopolnila

projekcija videokaset, na katerih je bilo predstavljeno življenje, predvsem pa medsebojni odnosi prebivalcev ob Kolpi (Hrvatov, Slovencev in Srbov). Ob referatih se je razvila živahna razprava, ki je pri nekaterih spornih snoveh postala kar napeta.

Vzporednice so znova dokazale, da je potrebno sodelovanje med slovenskimi in hrvaškimi etnologi, spoznavanje in izmenjava načinov in rezultatov raziskovalnega dela, pa tudi težav in problemov, s katerimi se etnologi srečujemo pri svojem delu in za katere moramo priznati, da so tako pri hrvaških kot slovenskih etnologih zelo podobni. Škoda je le, da ni uspelo (prvotno načrtovano) skupno raziskovalno delo na terenu, saj bi le tako lahko etnologi bolje spoznali način dela in navezali še tesnejše stike. Predlagano je bilo tudi, da bi slovenski etnologi raziskovali na hrvaškem terenu in obratno, a tudi ta zamisel še ni bila uresničena.

Posvet v Karlovcu sta popestrili priložnostni razstavi »Etnološka topografija« v prostorih hotela Korana, kjer je tudi potekalo srečanje in »Etnološki suvenir« v prostorih komercialne banke Karlovac. Obe razstavi je pripravila etnologinja-kustosinja Etnološkega oddelka Gradskega muzeja v Karlovcu. Vzporednice je zaključila kratka ekskurzija v Ozalj (med drugim ogled zamečka muzeja na prostem) in vasi Trg in Ribnik.

Udeleženci so sprejeli sklep, da se sodelovanje slovenskih in hrvaških etnologov nadaljuje. Predlagano je bilo, da postanejo vzporednice »bienalne« in da bodo naslednje spomladi 1987 v Dolenjskih Toplicah. Teoretični del psveta pa naj bi obsegal tri teme: odnos etnologija — nacija, etnos; interetični odnosi v regiji Bela krajina—Pokuplje; Bela krajina—Pokuplje obravnava širših etnoloških vprašanj.

Marinka Dražumerič